

Armo teille ja rauha Jumalalta meidän Isältämme ja Herralta Jeesukselta Kristukselta!

Omatunto

Kreikankielinen sana "syneidesis" tarkoittaa suomeksi yhdessä tai kanssa tietäminen. Ruotsinkielessä tämä onkin käännetty osuvasti "samvete", joka on samoin muodostettu, ja tarkoittaa tietää yhdessä, olla yhdessä, olla yhdessä tietoinen, tietää itsensä kanssa.

Kaikkivaltiaan Jumalan luomistyö, Jumalan Sana ja ihmisen omatunto todistavat, että Jumala on.

Ihminen on Kirjoitusten mukaan henki, sielu ja ruumis ja omatunto on ihmisen hengessä, sydämessä, ja siksi Raamattu sanoo: "Hullu sanoo sydämessänsä: Ei ole Jumalaa!" Ps.14:1

Raamatun alusta voimme lukea, kuin Herra Jumala erotti valkeuden pimeydestä. Enkelimaailmassa oli jo tapahtunut syntiinlankeemus Luciferin johdolla ja Jumala jatkoi luomistyötään kaikesta huolimatta loppuun saakka. Hän loi ensimmäisen ihmisen Adamin ja asetti paratiisiin hallitsemaan, viljelemään ja varjelemaan. Sitten Hän antoi pimeyden pahuuden tähden ihmiselle lain, käskysanan, pyhän ja vanhurskaan, jonka kautta Adamkin oppi tuntemaan synnin tottelemattomuuden, rikkomuksen johdosta Roomalaiskirjeen mukaan.

Adamillakin oli Jumalan luomistyössä antama omatunto ja se on kaikilla Adamin jälkeläisillä. Eläimillä ei ole omaatuntoa.

Roomalaiskirjeestä ilmenee kolme omantunnon tehtävää: herättää, osoittaa ja todistaa. Ja syntiinlankeemuskertomuksessa ilmenee nämä selvästi. Herra Jumala antoi lain ihmiselle, käskysanan: "Syö vapaasti kaikista muista paratiisin puista, mutta hyvän- ja pahantiedon puusta älä syö, sillä sinä päivänä, jona sinä siitä syöt, pitää sinun kuolemalla kuoleman." 1.Moos.2:16-17

"Mutta käärme oli kavalin kaikista kedon eläimistä, jotka Herra Jumala oli tehnyt; ja se sanoi vaimolle: "Onko Jumala todellakin sanonut: 'Älkää syökö kaikista paratiisin puista'?"

Niin vaimo vastasi käärmeelle: "Me saamme syödä muiden puiden hedelmiä paratiisissa, mutta sen puun hedelmästä, joka on keskellä paratiisia, on Jumala sanonut: 'Älkää syökö siitä älkääkä koskeko siihen, ettette kuolisi'."

Niin käärme sanoi vaimolle: "Ette suinkaan kuole; vaan Jumala tietää, että sinä päivänä, jona te siitä syötte, aukenevat teidän silmänne, ja te tulette niinkuin Jumala tietämään hyvän ja pahan".

Ja vaimo näki, että siitä puusta oli hyvä syödä ja että se oli ihana katsella ja suloinen puu antamaan ymmärrystä; ja hän otti sen hedelmästä ja söi ja antoi myös miehellensä, joka oli hänen kanssansa, ja hänkin söi.

Silloin aukenivat heidän molempien silmät, ja he huomasivat olevansa alasti; ja he sitoivat yhteen viikunapuun lehtiä ja tekivät itselleen vyöverhot.

Ja he kuulivat, kuinka Herra Jumala käyskenteli paratiisissa illan viileydessä. Ja mies vaimoineen lymysi Herran Jumalan kasvojen edestä paratiisin puiden sekaan.

Mutta Herra Jumala huusi miestä ja sanoi hänelle: "Missä olet?"
 Hän vastasi: "Minä kuulin Sinun askeleesi paratiisissa ja pelkäsin, sillä minä olen alasti, ja sentähden minä lymysin".
 Ja Hän sanoi: "Kuka sinulle ilmoitti, että olet alasti? Etkö syönyt siitä puusta, josta Minä kielsin sinua syömästä?"
 Mies vastasi: "Vaimo, jonka annoit olemaan minun kanssani, antoi minulle siitä puusta, ja minä söin".
 Niin Herra Jumala sanoi vaimolle: "Mitäs olet tehnyt?" Vaimo vastasi: "Käärme petti minut, ja minä söin." 1.Moos.3:1-13

Jakeessa 1 paholainen, kavala käärme väaristeli Jumalan antaman käskyn, lisäsi siihen jotakin, vaikka Herra Jumala ei ollut puhunut mitään puun koskemisesta ja kaiken huipuksi Hän käänsi kaiken totuuden ylösalaisin ja väaristi Jumalan, vaikka Raamatun mukaan Jumala on Rakkaus. Ihmisen lankeemus paratiisissa ei ollut koskaan Jumalan tahto, mutta se ei ollut Hänelle myöskään mikään yllätys. Hänellä oli varattuna anteeksiantamus ja sovitus ja rakkaus pelastaa ihminen, joka näkyy kutsuna yhteyteensä: "Adam, missä sinä olet?"

Jakeissa 1-6 omatunto herättää ja 7-13 osoittaa ja todistaa, mutta missään kohtaa ei Sana sano, että Jumala syytti Adamia.
 Omantunnon syytös on paholaisesta, joka yötä päivää syyttää veljiä / sisaria ja ihmisen oma sydänkin voi syyttää.
 Jumalan kutsuun Adam vastasi olevansa alasti ja sitten Herra Jumala kysyi häneltä: "Kuka sinulle ilmoitti, että olet alasti? Etkö syönyt siitä puusta, josta Minä kielsin sinua syömästä?" (Jae 11) Kuka ilmoitti Adamille, että hän oli alasti ja oli tehnyt väarin? Jumalan kirkkauden puku oli hävinnyt ja omatunto osoitti ja todisti syyllisyyden.

"Mitä siis sanomme? Onko laki syntiä? Pois se! Mutta syntiä en olisi tullut tuntemaan muuten kuin lain kautta; sillä en minä olisi tiennyt himosta, ellei laki olisi sanonut: "Älä himoitse".
 Mutta kun synti otti käskysanasta aiheen, herätti se minussa kaikkinaisia himoja; sillä ilman lakia on synti kuollut.
 Minä elin ennen ilman lakia; mutta kun käskysana tuli, niin synti virkosi, ja minä kuolin. Niin kävi ilmi, että käskysana, joka oli oleva minulle elämäksi, olikin minulle kuolemaksi.
 Sillä kun synti otti käskysanasta aiheen, petti se minut ja kuoletti minut käskysanan kautta.
 Niin, laki on kuitenkin pyhä ja käskysana pyhä, vanhurskas ja hyvä.
 Onko siis hyvä tullut minulle kuolemaksi? Pois se! Vaan synti, että se synniksi nähtäisiin, on hyvän kautta tuottanut minulle kuoleman, että synti tulisi ylenmäärin synnilliseksi käskysanan kautta." Room.7:7-13

Omatunto sanaa käytetään merkityksessä tarkoittamaan tietoisuutta tapahtuneista tosiasioista. Ja vasta kun tämä tietoisuus koskee omia tekoja, joita voidaan arvioida henkilökohtaisen vastuun näkökulmasta, tulee se merkittäväksi, eli vastuulliseksi teoistaan. Ja siksi Sana sanoo: "syntiä ei lueta, missä lakia ei ole". Room.5:13 Jumala ei siis lue syntiä viattomuuden tilassa oleville ja ei vastuullisille ihmisille, eikä niille, joille omantunnon laki ole puhunut mitään. Näihin kuuluvat viattomuuden tilassa olevat lapset ja ne, joilla ei ole ymmärrystä.

Voiko kaikilla olla puhdas ja hyvä omatunto? Vain Jumalan antaman anteeksisaamisen armon ja Pyhän Hengen uudistumisesta sydämessä ja

sydämen puhdistuksen kokenut ihminen omistaa ja voi elää puhtaalla ja hyvällä omallatunnolla. Vain Herran Jeesuksen veri uskon kautta puhdistaa sydämen kaikesta liasta ja saastasta ja synnin rikkomuksista, niin kuin profeetta Jesajakin vakuuttaa.

”Peseytykää, puhdistautukaa; pankaa pois pahat tekonne minun silmieni edestä, lakatkaa pahaa tekemästä.
Oppikaa tekemään hyvää; harrastakaa oikeutta, ojentakaa väkivaltaista, hankkikaa orvolle oikeus, ajakaa lesken asiaa.
Niin tulkaa sitten (denn), käykäämme oikeutta keskenämme, sanoo Herra. Vaikka teidän syntinne ovat veriruskeat, tulevat ne lumivalkeiksi; vaikka ne ovat purppuranpunaiset, tulevat ne villanvalkoisiksi.
Jos suostutte ja olette kuuliaiset, niin te saatte syödä maan hyvyttä; mutta jos vastustatte ja niskoittelette, niin miekka syö teidät. Sillä Herran suu on puhunut.” Jes.1:16-20 Martin Luther

Omatunto tarkoittaa muutakin kuin vain tietoisuutta hyvästä ja pahasta, se voi lisäksi tahraantua, loukkaantua ja olla heikko, kun esim. ei ole Jumalan tietoa, eli puuttuu oikea tieto.

Kaikilla ihmisillä on Jumalan antama omatunto, kun Hän on antanut jokaiselle elämän hengen ja kaiken. (Apt.17:25 ; Room.2:11-16)
Omatunto on yksi Jumalan seitsemästä tuomion perusteista viimeisellä tuomiolla valkoisen Valtaistuimen edessä, jolloin kaikki ihmiset aina ensimmäisestä ihmisestä Adamista viimeiseen saakka on koottuna Kaikkivaltiaan Jumalan eteen tuomittaviksi. Silloin Hänen omilleen ei lueta mitään kadotustuomiota kirjoitusten mukaan. Asema ratkaisee viimeisenä päivänä, onko ihminen silloin lihassa vaiko Kristuksessa. Muuta asemaa ei silloin ihmisellä ole.

”Niin ei nyt siis ole mitään kadotustuomiota niille, jotka Kristuksessa Jeesuksessa ovat ja jotka eivät vaella lihan, vaan Hengen mukaan. (Room.8:1) Luther ; Biblia)

”Sillä Jumala ei katso henkilöön.

Sillä kaikki, jotka ilman lakia ovat syntiä tehneet, ne myös ilman lakia hukuvat, ja kaikki, jotka lain alaisina ovat syntiä tehneet, ne lain mukaan tuomitaan; sillä eivät lain kuulijat ole vanhurskaita Jumalan edessä, vaan lain noudattajat vanhurskautetaan.

Sillä kun pakanat, joilla ei lakia ole, luonnostansa tekevät, mitä laki vaatii, niin he, vaikka heillä ei lakia ole, ovat itse itsellensä laki ja osoittavat, että lain teot ovat kirjoitetut heidän sydämiinsä, kun heidän omatuntonsa myötä-todistaa ja heidän ajatuksensa keskenään syyttävät tai myös puolustavat heitä - sinä päivänä, jona Jumala on tuomitseva ihmisten salaisuudet Jeesuksen Kristuksen kautta, minun evankeliumini mukaan.” Room.2:11-16

Jumalan tuomion perustana on:

- 1) tuomitaan teot tekojen mukaan (Matt.7:24-27 ; 1.Kor.3:10-15),
- 2) teoissa ilmenevä usko (Matt.7:21-23 ; Jaak.2:20-24), tai epäusko, joka on ihmisen pääsynti (Joh.16:9-11 ; Ilm.21:8),
- 3) omatunto (Room.2:11-16),
- 4) laki (Room.2:12),
- 5) evankeliumi eli vapauden laki (Room.2:12 ; Jaak.2:12),
- 6) Kristuksen Sana, jossa jokaisella Hänen omallaan on valtava vastuu Hänen todistajana ja Jumala vetoaan juuri tähän uskovankin kautta

puhumaansa Sanaan viimeisenä päivänä, jolloin uskova on todistajana viimeisessä oikeudenkäynnissä (Joh.12:48 ; 15:22)

- 7) ja viimeisenä tuomion perustana on Elämän kirja. "Ja joka ei ollut Elämän kirjaan kirjoitettu, se heitettiin tuliseen järveen."
(Ilm.20:11-15)

"Mutta jos me Valkeudessa vaellamme, niinkuin Hän on Valkeudessa, niin meillä on yhteys keskenämme, ja Jeesuksen Kristuksen, Hänen Poikansa, veri puhdistaa meidät kaikesta synnistä.

Jos sanomme, ettei meillä ole syntiä, niin me eksytämme itsemme, ja Totuus ei ole meissä.

Jos me tunnustamme syntimme, on Hän uskollinen ja vanhurskas, niin että Hän antaa meille synnit anteeksi ja puhdistaa meidät kaikesta vääryydestä." 1.Joh.1:7-9

Joskus kuulee sanottava, että ei omaantuntoon voi aina luottaa. Onko tämä totta? Väite on täysin väärä ja perätön, kun puhutaan Jumalan kirjoittamasta omantunnon laista jokaisen ihmisen kohdalla, kuten apostoli Paavalikin todistaa sen Roomalaiskirjeen luvussa 2; "osoittavat, että lainteot ovat kirjoitetut heidän sydämiinsä..". Kuka on kirjoittanut tämän lain, käskyt? Eikö Kaikkivaltias Jumala! Siksi käskysanasta käytetään ilmaisua vanhurskas, pyhä ja hyvä. Se on vain vanha käärme, joka edelleen valehtelee vääristä totuutta, ettei omaan tuntoon kannata luottaa, eikä sitä pidä pitää luotettavana.

Jumalaton Herodeskin tiesi omassatunnossaan, että Johannes Kastaja oli vanhurskas mies, jonka hän oli teloituttanut ja samoin Juudas, joka oli kavaltanut viattoman Veren.

Jumalan Sana tulee aina asettaa kaiken yläpuolelle, sitten usko Sanaan ja vasta sitten kaikki muu. Jumalan Sanalla tulee kaikki koetella, onko se yhtä Totuuden kanssa.

Lisäksi on huomattava, että omatunto ei ole erehtymätön. Jumala on erehtymätön ja korkein oikeus, ei omatunto. "Siitä me tiedämme, että olemme Totuudesta, ja me saatamme Hänen edessään rauhoittaa sydämemme sillä, että jos sydämemme syyttää meitä, niin Jumala on suurempi kuin meidän sydämemme ja tietää kaikki.

Rakkaani, jos sydämemme ei syytä meitä, niin meillä on uskallus Jumalaan, ja mitä ikinä anomme, sen me Häneltä saamme, koska pidämme Hänen käskynsä ja teemme sitä, mikä on Hänelle otollista." 1.Joh.3:19-22

Omatunto voidaan turmella pitämällä Totuutta vääryyden vallassa ja silloin, sydän, omatunto pimenee ja sen kyky heikkenee erottamaan selvästi hyvän ja pahan. Room.1:18-21 Ja jos turmeltuminen jatkuu edelleen, on lopputuloksena paatumus, rappiotila, sekä pahimmassa tapauksessa poltinraudalla merkitty omatunto. (1.Tim.4:2)

Hyvä omatunto on siis lähtöisin Jumalalta. Ja vain Kristuksen sovintoveri voi uskon kautta puhdistaa koko sydämen, omantunnon kaikesta painolastista ja sitten uskova voi palvella elävää Jumalaa. (Hebr.10:22 ; 18:18)

"Mutta käskyn päämäärä on rakkaus, joka tulee puhtaasta sydäimestä ja hyvästä omastatunnosta ja vilpittömästä uskosta." 1.Tim.1:5

Elävä usko ja hyvä omatunto kuuluvat aina yhteen, niin kuin Apostoli Paavali kehottaa: "Säilytä usko ja hyvä omatunto!"

Tämä kehoitus varoittaa meitä elämästä sopimattomalla ja syntisellä elämän tavalla ja niin joutua uskossa haaksirikkoon. Uskon salaisuus voidaan

säilyttää puhtaassa, hyvässä omassatunnossa. (1.Tim.3:9) Siksi uskovan tulee noudattaa Jumalan Sanaa ja käskyjä ja kuulla Herran ääntä, vaikka siitä seuraisikin lyhytaikaista ahdistusta ja kärsimystä. Tämäkin on Jumalan armoa! (1.Piet.2:19)

"Koska meillä siis, veljet, on luja luottamus siihen, että meillä Jeesuksen veren kautta on pääsy kaikkeinpyhimpään, jonka pääsyn Hän on vihkinnyt meille uudeksi ja eläväksi tieksi, joka käy esiripun, se on Hänen lihansa kautta, ja koska meillä on "Suuri pappi, Jumalan huoneen haltija", niin käykäämme esiin totisella sydämellä, täydessä uskon varmuudessa, sydän vihmottuna puhtaaksi pahasta omastatunnosta ja ruumis puhtaalla vedellä pestynä; pysykäämme järkähtämättä toivon tunnustuksessa, sillä Hän, joka antoi lupauksen, on uskollinen; ja valvokaamme toinen toistamme rohkaisuksi toisillemme rakkauteen ja hyviin teoihin; älkäämme jättäkö omaa seurakunnankokoustamme, niinkuin muutamien on tapana, vaan kehoittakaamme toisiamme, sitä enemmän, kuta enemmän näette tuon päivän lähestyvän." Hebr.10:19-25 Amen

Hengellinen laulu nro 332

Ei nöyrää lapsen mieltä vain sattumalta saa.
Ei tuskatta voi Herra niin täysin pelastaa,
ett` aina henkivirrat sydäntä hallitsee
ja sielu aatoksissaan Jeesusta katselee.

Vaan sydäntä jos viiltää, kun uhri vaaditaan,
kun kaikki, oma henki myös, altiikksi annetaan,
niin suurempi on riemu, kun Herran käskystä
on uhrattu ja saatu todistus Häneltä.

Jos Jeremian lailla sä ahdistuksissa
oot lohdutusta vailla, niin katso murheista
kuin Jaakobille vaimen on maasta nouseva,
tie kirkas, taivahainen sinulle uskossa.

Myös Aaron vaiti kantaa, kun Herra kurittaa,
ja nurheissakin antaa Hän laille kunniaa.
Kuin kalliit sulle myöskin ne olkoot käskynsä.
Sä kärsi rukouksin ja kiitä nöyränä.

Mä murheen lainehilla nään kaaren ihanan
väreissä hohtavissa taivaalla loistavan.
Se lupaus on Herran, mi mulle opettaa:
Hän hyväkseni kerran murheenkin lopettaa.

Ei tyyntä lapsen mieltä vain sattumalta saa.
Ei tuskatta voi Herra niin täysin pelastaa.
Vaan kautta kyyneltulvan käy pyhityksen tie,
niin että aatoksemme vain Jeesuksehen vie.